

Transportstyrelsens Sjöfartsseminarium 2022

Säkerställande av fartygskapacitet för totalförsvaret

Förutsättningar (1/3)

Totalförsvarets behov av fartygskapacitet

- ≥ Statliga rederier
- ≥ Militära transporter av gods och personer
- ≥ Transporter för folkförsörjningen

Exempel på fartygstyper

- ≥ RoRo-fartyg
- ≥ Ropax-fartyg
- ≥ Bulkfartyg för t.ex. spannmål
- ≥ Oljetankfartyg och oljebunkerfartyg
- ≥ Bogser- och andra arbetsfartyg

Förutsättningar (2/3)

Två metoder:

- ≥ Säkerställande genom avtal
- ≥ Säkerställande genom förfogande

Utgångspunkt: Säkerställande av fartygskapacitet genom avtal oavsett beredskapsnivå

- ≥ Upphandlade avtal enligt LOU/LUFS
 - Linjesjöfart
 - Resebefraktning
 - Tidsbefraktning
 - Bareboat-förhyrning*
 - Köp*
- ≥ Beredskapsklausuler
- ≥ Säkerhetsskyddsavtal

* Fartygen blir statsfartyg

Förutsättningar (3/3)

Säkerställande av fartygskapacitet genom förfogande

- ≥ Ta fartyg i anspråk genom nyttjanderätt eller äganderätt.
- ≥ Upphäva eller begränsa annans befraktnings- eller hyresavtal.
- ≥ Ålägga fartygsägare/redare att ombesörja viss sjötransport.

Förfogande (1/3)

Begränsningar

- ≥ Förfogande ska endast användas om ett kommersiellt alternativ för köp, hyra eller befraktning av fartyg inte finns.

- ≥ Tillgodose totalförsvarets eller folkförsörjningens ofrånkomliga behov av egendom eller tjänster, som inte utan olägenhet kan tillgodoses på annat sätt.
 - om Sverige kommer i krig,

 - om Sverige är i krigsfara,

 - vid utomordentliga förhållanden föranledda av krig utanför Sveriges gränser, eller av att Sverige har varit i krig eller i krigsfara och det till följd av dessa förhållanden föreligger knapphet eller betydande fara för knapphet inom riket på egendom av vikt för totalförsvaret eller folkförsörjningen, eller

 - om det är nödvändigt med hänsyn till försvarsberedskapen att inkalla totalförsvarspliktiga till tjänstgöring.

Förfogande (2/3)

Begränsningar (forts).

- ≥ Ej krisrelaterade förhållanden.

- ≥ Fartyg som någon behöver i näringsverksamhet eller använder som bostad får inte utan särskilt starka skäl tas i anspråk.

- ≥ Ej statlig egendom.

- ≥ Som utgångspunkt; endast svenskregistrerade fartyg.

Förfogande (3/3)

Uttagning av fartyg

- ≥ Uttagning ska förbereda förfogande.
- ≥ Inget syfte i sig själv.
- ≥ Försvarsmakten är uttagningsmyndighet för hela totalförsvaret.
- ≥ Tidigare fanns en särskild myndighet, *Fartygsuttagningskommissionen*, som hade denna uppgift.

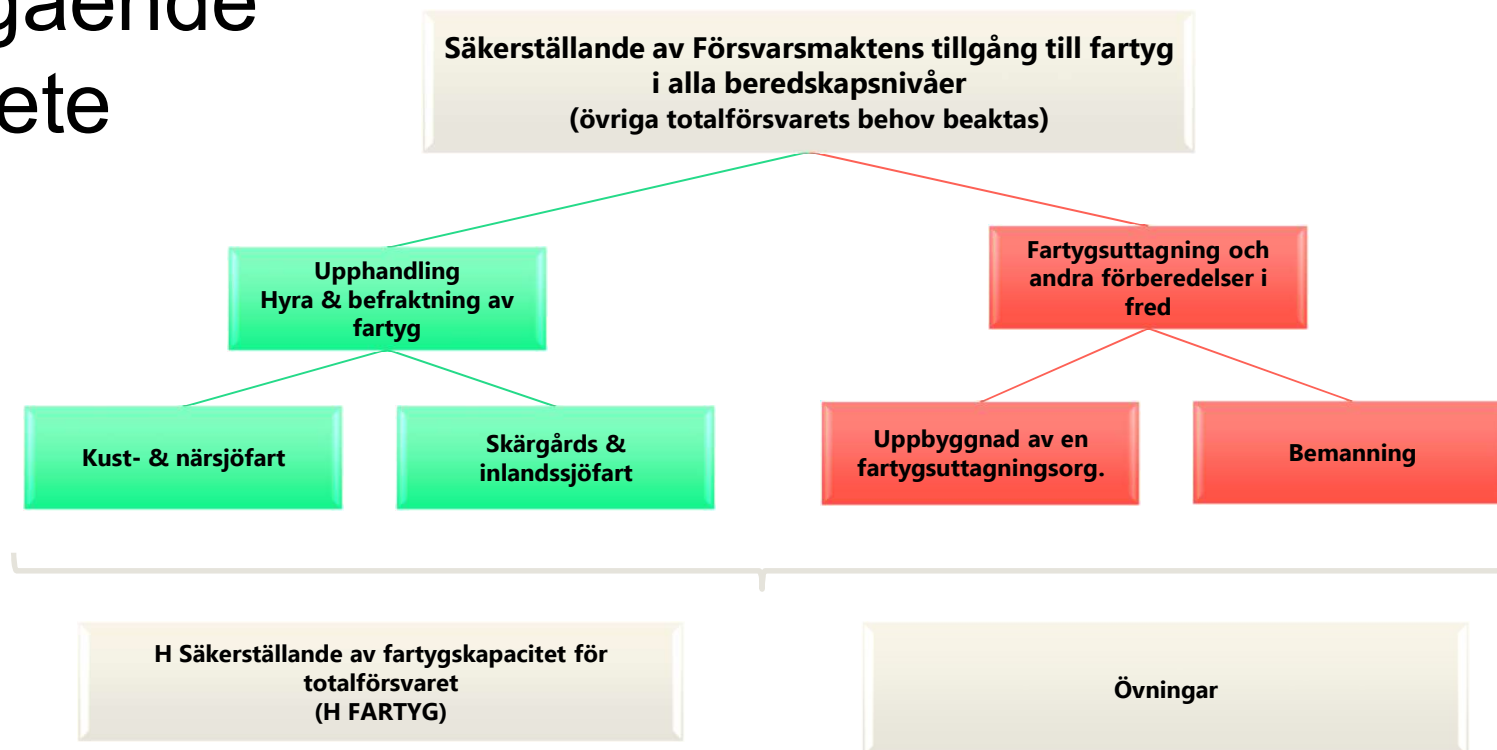
Totalförsvarsplikt för sjömän och rederipersonal

- ≥ Endast svenska medborgare eller personer med hemvist i Sverige.

Statlig krigsförsäkring

- ≥ Kan endast erbjudas svenskregistrerade fartyg.

Pågående arbete

Huvuddrag i kommande upphandlingar

Ramavtal

- ≥ Ramavtal med flera leverantörer.
- ≥ Svensk rätt och upphandlingsdokument på svenska.
- ≥ Beredskapsklausuler.
- ≥ Säkerhetsskyddsavtal.

Avrop

- ≥ Rangordnat förfarande t.o.m. visst belopp och förnyad konkurrensutsättning fr.o.m. visst belopp.

Hyres- och befракtningsavtal baserade på mönster från sjölagen och etablerade standardavtal

- ≥ Försvarmaktens resebefraktningsavtal
- ≥ Svenskt tidsbefraktningsavtal*
- ≥ Svenskt hyresavtal – Bareboat*
- ≥ Svenskt köpavtal – Fartyg*
- ≥ Svensk sjöfraktsedel*

* Tas fram i samverkan med Föreningen Svensk sjöfart.

Urval Leverantörskrav

Utgångspunkten för vilka krav som kan ställas är:

- ≥ Likabehandlingsprincipen, principen om icke-diskriminering, principen om ömsesidigt erkännande, proportionalitetsprincipen och öppenhetsprincipen.

Förutom generella leverantörskrav som inte tas upp här ställs följande krav:

- ≥ *Krav på att kunna tillhandahålla totalförvarspliktig personal, gäller för rederiet och besättningen.*
- ≥ *Krav på att kunna tillhandahålla svenskregistrerade fartyg.*

SLUT! FRÅGOR?

